

Streszczenia

3/2009 Priorytety polskiej polityki zagranicznej

Piotr Cichocki, Piotr Jabkowski

Poczucie związku z Unią Europejską w nowych krajach członkowskich Europy Środkowo-Wschodniej

Przyjęcie nowych krajów członkowskich do struktur Unii Europejskiej stanowiło ogromne wyzwanie dla społeczeństwa zarówno "starej", jak i "nowej" Europy. Po upływie pięciu lat od tego ambitnego aktu politycznego zasadne wydaje się przyjrzenie temu, jak kształtowało się poczucie związku z instytucjami wspólnotowymi w nowych krajach członkowskich. Niniejszy artykuł wykorzystuje dane Eurobarometru do międzykrajowego porównania postaw społecznych przyjmowanych wobec UE w Europie Środkowo-Wschodniej. Przez kraje należące do tego regionu rozumie się tutaj siedem z dwunastu nowych krajów członkowskich: Litwę, Łotwę, Estonię, Polskę, Czechy, Słowację i Węgry. Taki dobór uzasadniony jest przekonaniem, że w przypadku Rumunii, Bułgarii oraz Słowenii mamy do czynienia z odmiennym układem regionalnym Europy Południowo-Wschodniej, natomiast dwa pozostałe kraje członkowskie - Malta i Cypr - stanowią w ogóle przypadki odrębne względem całej reszty. Przeprowadzone analizy koncentrują się na dwóch aspektach porównań międzykrajowych. Po pierwsze dokonano analizy wskaźników poczucia związku z Unią Europejską zagregowanych dla poziomu poszczególnych krajów w kontekście innych charakterystyk skali makro. W następnej kolejności zbadano wewnątrzrajowe uwarunkowania zdiagnozowanych natężeń wskaźników makro.

Marek Kaźmierczak

Funkcje metafor w relacjach Polski z Unią Europejską

W artykule rozważane są wybrane metafory z języka polityki. Autor artykułu koncentruje się na językowym obrazie świata wyłaniającym się z poszczególnych przenośni. Metafory zaczerpnięte zostały z wypowiedzi, w których politycy komentowali wstąpienie Polski do UE, a także wynikające z tego faktu następstwa polityczno-ekonomiczne. Dobór metafor uwarunkowany jest ich spójnością w wyrażaniu "fatalizmu dziejowego". Autor artykułu omawia także społeczny odbiór omawianych wypowiedzi metaforycznych w mediach zagranicznych. Główna hipoteza niniejszego artykułu brzmi: znaczący wpływ na uprawianie polityki wewnętrznej oraz zewnętrznej - w perspektywie społecznego odbioru kodu językowego - ma dobór metafor konstruujących obrazy doświadczanej rzeczywistości. W polskim kontekście są to między innymi metafory "fatalistyczne", których pola znaczeniowe wyznaczone są przez pojęcia "śmierci", "ofiary" oraz "nieufności", a także wyrażanej poprzez "niepewności".

Janusz T. Hryniewicz

Polityka wielokulturowości i imigranci. Doświadczenia państw europejskich i wnioski dla Polski

Wielokulturowość jest rodzajem polityki społecznej, która opiera się na kulturowej neutralności państwa. W Europie zachodniej wielokulturowość wpłynęła na kształt znacznych środowisk imigrantów wywodzących się z kultur nie europejskich. Z powodu ogromnego dystansu kulturowego między społeczeństwami europejskimi a imigrantami, asymilacja imigrantów okazała się trudniejsza niż początkowo oczekiwano. W odpowiedzi na tę sytuację, państwa europejskie zaczęły wprowadzać politykę społeczną wielokulturowości. W rezultacie, duża ilość zachowań

imigrantów okazała się sprzeczna z prawami człowieka, lecz spójna z wielokulturowością. Obecnie możemy zaobserwować kontestację (ale nie odrzucenie) polityki wielokulturowości i nasilenie postaw antyimigranckich. Istnieje też tendencja do stopniowego ograniczania wielokulturowości i kładzenia nacisku na prawa człowieka.